

مشاور وزیر نیرو در امور آب و آبفا، از واگذاری ۵۳ چاه در اختیار شهرداری تهران به وزارت نیرو با هدف تقویت منابع آب شرب پایتخت خبر داد و گفت: مصرف پساب برای آبیاری فضای سبز تهران طی ماه‌های آینده جهش چشمگیری خواهد داشت. محمد جوانبخت تصریح کرد: میزان مصرف پساب توسط شهرداری که اکنون حدود ۲۳ میلیون مترمکعب در سال است، در ماه‌های آینده به ۵۶ میلیون مترمکعب خواهد رسید و در صورت تکمیل فرآیند جمع‌آوری پساب این رقم به ۲۰۰ میلیون مترمکعب می‌رسد.

تأمین آب تهران با ۵۳ چاه شهرداری

بانک‌ها فراری از وام مسکن

براساس گزارش دیوان محاسبات، بانک‌ها به ۳۰ درصد تعهدات خود در حوزه تسهیلات مسکن عمل کرده‌اند

زهره آقاچانی گروه اقتصاد

افزایش یافته، سیاست‌گذاری‌ها یا رها شده یا با واقعیت‌های بازار تناقض داشته است. این شرایط باعث شده شکاف میان عرضه و تقاضا هر سال عمیق‌تر شود.

مسکن نه تنها جایگاه اساسی در تأمین سرنپناه برای خانوارها دارد بلکه نقش مهمی در رشد و گسترش اقتصاد کشور ایفا می‌کند. براساس آمار رسمی و اظهارات مسئولان، صنعت ساختمان و بازار ملک و املاک بین ۱۱ تا ۱۳ درصد از اقتصاد ملی را تشکیل می‌دهد. امروز مسکن پرهزینه‌ترین بخش زندگی خانوار ایرانی است و سهم ۶۰ تا ۷۰ درصدی آن از هزینه‌های ماهانه، ضرورت بازنگری جدی در سیاست‌ها و برنامه‌های اجرایی را یادآور می‌شود.

براساس نیازسنجی رسمی مجلس شورای اسلامی در روزهای پایانی دولت دوازدهم (۱۳۹۹)، کشور برای پاسخ به تقاضای انباشته و مهار رشد قیمت‌ها، سالانه به ساخت حداقل یک میلیون واحد مسکونی نیاز داشت. از این روی در شهریور سال ۱۴۰۰ این طرح به قانون تبدیل شد و جهش تولید مسکن نام گرفت. براساس قانون جهش تولید مسکن، بانک‌ها موظف‌اند سالانه ۲۰ درصد از تسهیلات خود را به حوزه مسکن اختصاص دهند اما عملکرد شبکه بانکی به گفته نمایندگان مجلس «بسیار ناچیز» بوده و این عقب‌ماندگی، تحقق هدف ساخت چهار میلیون واحد مسکونی را تا آخر و چالش جدی مواجه کرده است.

بانک‌ها تعهدات معوق

اکنون داده‌های رسمی نیز این انتقادات را تأیید می‌کنند. طبق گزارش جدید دیوان محاسبات کشور، شبکه بانکی در اجرای ماده ۴ قانون جهش تولید مسکن، طی چهار سال منتهی به شهریور سال جاری، در مجموع ۲۲۲۱ هزار میلیارد تومان تعهد قانونی برای حمایت از ساخت مسکن داشته است. بااین حال، تنها بخش محدودی از این تکلیف اجرا شده و ۱۶۲۰ هزار میلیارد تومان از این تعهدات همچنان ایفا نشده است؛ رقمی که نشان‌دهنده یکی از بزرگ‌ترین عقب‌ماندگی‌های نظام بانکی در یک طرح ملی طی سال‌های اخیر است.

کارشناسان ارشد بازار مسکن براساس گزارش دیوان محاسبات تأکید دارند که این میزان عدم ایفای تعهد، اثر مستقیم بر کندی پیشرفت طرح نهضت ملی مسکن داشته و بخش قابل توجهی از پروژه‌ها به دلیل عدم تأمین مالی، به مراحل اجرا نرسیده یا با عدم پیشرفت فیزیکی مواجه شده‌اند. به عبارت دیگر، یکی از پایه‌های اصلی این طرح یعنی تأمین مالی بانکی، عملاً با خلأ جدی روبه‌رو بوده است.

صرفه جویی ۱/۵ میلیارد دلار از محل حمل ریلی

قائم‌مقام مدیرعامل راه‌آهن گفت: تناژ حمل ریلی نسبت به سال گذشته ۱۲ درصد و بخش مسافری ۴ درصد رشد داشته است.

میرحسین موسوی با بیان این‌که بیش از ۴۳ میلیون تن بار و ۳۱ میلیون نفر مسافر به صورت سالانه از حمل و نقل ریلی بهره می‌برند، میزان صرفه جویی در حوزه‌های سوخت، تصادفات جاده و کاهش آلایندگی محیط زیست ایجاد شده توسط راه‌آهن را بیش از ۷/۵ میلیارد دلار دانست و گفت: این آمار نشانگر اهمیت نقش راه‌آهن در حمل و نقل کشور است.

کرده‌اند. اگر همین رقم ۶۰۰ همت را مینا قرار دهیم، باز هم بانک‌ها به‌طور جدی از انجام تکلیف قانونی خود سر باز زده‌اند.

این کارشناس بازار مسکن بیان کرد: طی چهار سال گذشته هزینه ساخت چهار تا پنج برابر شده، اما میزان تسهیلات رشد متناسبی نداشته است. در سال ۱۴۰۰ هزینه ساخت هر مترمربع چهار تا پنج میلیون تومان بود، اما امروز به حدود ۲۰ میلیون تومان رسیده، درحالی‌که وام نهضت ملی مسکن از ۵۰۰ میلیون به‌سختی به ۶۵۰ میلیون تومان افزایش یافته است.

وی ادامه داد: یکی از اصلی‌ترین موانع پیش‌روی اجرای نهضت ملی مسکن، عدم ارائه تسهیلات توسط بانک‌هاست. سال ۱۴۰۱ تنها ۸/۶ درصد تکالیف بانکی اجرا شد، سال ۱۴۰۲ این میزان به حدود ۵ درصد و سال ۱۴۰۳ نیز به‌کمتر از این عدد رسیده است. این کارشناس بازار مسکن عنوان کرد: در سال ۱۴۰۰ وامی که دولت ارائه می‌کرد حدود ۵۰ تا ۶۰ درصد هزینه ساخت را پوشش می‌داد، اما امروز وام ۶۵۰ میلیونی تنها ۲۰ تا ۲۵ درصد هزینه ساخت را جبران می‌کند. اکنون یک متقاضی که در سال‌های ابتدایی با ۳۰۰ تا ۲۵۰ میلیون تومان آورده می‌توانست وارد طرح شود، امروز باید بیش از ۲/۵ میلیارد تومان تهیه کند؛ رقمی که برای اغلب متقاضیان غیرممکن است. در نتیجه، پروژه‌های شروع‌شده با مشکل جدی تأمین مالی مواجه می‌شوند و امکان تکمیل ندارند. چون بخش بزرگی از بانک‌ها دولتی هستند، جریمه در ظاهر از بانک گرفته می‌شود، اما عملاً پول از دولت به خزانه دولت بازمی‌گردد و برای مدیران بانکی تفاوتی ایجاد نمی‌کند. این کارشناس بازار مسکن گفت: حتی بهترین بانک از نظر عملکرد، یعنی بانک مسکن هم به‌طور کامل به تعهدات خود عمل نکرده است. بانک‌ها امروز بنگاه اقتصادی هستند و منافع سهامداران خود را ترجیح می‌دهند.

وی اظهار کرد: بسیاری از بانک‌ها شرکت‌های ساختمانی ایجاد کرده‌اند و مالک زمین‌ها و واحدهای مسکونی خالی هستند؛ بنابراین وضعیت فعلی بازار مسکن به نفع آنهاست و دلیلی برای ارائه تسهیلات ارزان‌قیمت به مردم نمی‌بینند. نمونه واضح این مسأله بانک آینده است که ۸۰ درصد تسهیلات خود را به شرکت‌های زیرمجموعه پرداخت کرده است.

عمران زاده خاطرنشان کرد: وقتی بانک‌های می‌توانند به شرکت‌های خودشان تسهیلات کلان بدهند اما برای مردم محدودیت قائل می‌شوند، یعنی دنبال منافع خود هستند. تا زمانی‌که فشار قانونی قاطع بر بانک‌ها اعمال نشود، شبکه بانکی تمایلی به اجرای تعهدات خود در حوزه مسکن نخواهد داشت.

کم‌کاری بانک‌ها و تشدید بحران بازار مسکن

براساس گزارش دیوان محاسبات، کم‌کاری مستمر شبکه بانکی نه تنها طرح نهضت ملی مسکن را با چالش جدی روبه‌رو کرده و موجب دلسردی مستأجران شده، بلکه به‌صورت مستقیم بر تداوم بحران بازار مسکن و رشد قیمت‌ها اثر گذاشته است. تداوم این وضعیت، شکاف انباشته میان عرضه و تقاضا را عمیق‌تر می‌کند و مانع دستیابی به اهداف بخش مسکن در افق برنامه هفتم خواهد شد.

با توجه به این شکاف ساختاری، تحقق وعده ساخت سالانه یک میلیون واحد مسکونی بدون اجرای کامل تکالیف قانونی بانک‌ها عملاً امکان‌پذیر نیست. اکنون که آمارهای رسمی بانک‌ها عقب‌ماندگی را روشن کرده، انتظار می‌رود نظام بانکی و دستگاه‌های ناظر با اولویت‌گذاری فوری، اجرای قانون جهش تولید مسکن را در دستورکار قرار دهند تا از تعمیق بحران چندساله بازار مسکن و تشدید ناترازی عرضه جلوگیری شود.

گزارش

سخنگوی سازمان امور مالیاتی

مالیات از تراکنش همه کارتخوان‌ها شایعه است

مالیات بر ارزش افزوده، از اول دی‌ماه از ابتدای دوره مالیاتی زمستان سال جاری) درخصوص کسر آنی مالیات از خریدهای کارتخوان، اظهار کرد: متأسفانه طی چند روز اخیر شاهد شایعات متعددی در فضای مجازی هستیم در این خصوص که قرار است از خرید با کارتخوان‌ها مالیات اخذ شود. مهدی موحدی یک‌نظر افزود: اولاً لازم است که این شایعه را به‌شدت تکذیب کنم چون اساساً طرح هیچ‌گونه مالیات جدیدی صحت ندارد. با این حال این شایعه پس از صدور اطلاعیه جدید سازمان امور مالیاتی به‌وجود آمد.

سخنگوی سازمان امور مالیاتی گفت: بعضاً سازمان امور مالیاتی مورد سؤال قرار گرفته که برخی از فعالان اقتصادی مشمول مالیات بر ارزش افزوده، این مالیات را از خریداران خود دریافت کرد اما به‌راستی این مالیات را به سازمان امور مالیاتی پرداخت می‌کنند یا خیر.

موحدی یک‌نظر خاطرنشان کرد: از این‌رو سازمان امور مالیاتی کشور برای رفع مشکلات این چنینی، تصمیم گرفت که طبق مفاد آیین‌نامه اجرایی تبصره یک ماده ۱۷ قانون و عوارض ارزش افزوده به شکل جدید شدند.

جام جم

اقتصاد

۱۳ ECONOMIC

چهارشنبه ۵ آذر ۱۴۰۴ شماره ۷۱۹۹

نبض اقتصاد

برونداد اصلی توسعه ایران صادرات است

مشاور و دستیار مقام معظم رهبری، بر نقش بی‌بدیل بخش خصوصی و کارفرمایان در پیشبرد اهداف توسعه‌ای ملی تأکید کرد و گفت: این تشکیل مهم و اثربخش با حضور در ۳۱ استان کشور، یک ظرفیت فوق‌العاده برای کشور محسوب می‌شود و می‌تواند تولید و صادرات ایران را با جهش مواجه کند. دکتر محمد مجبر در نشست با هیأت‌رئیس و اعضای کانون عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایی ایران افزود: در وضعیت کنونی، حرف‌اول و آخر را در پیشبرد ظرفیت‌های کشور، نیروی انسانی جوان، ماهر و متخصص می‌زند. اگر این نیرو به‌درستی هدایت و به‌کار گرفته شود، می‌تواند بزرگ‌ترین موتور محرکه توسعه باشد. عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به تجربیات گذشته در مواجهه با تهدیدات دشمنان خاطرنشان کرد: جنگ نظامی تحمیلی علیه ایران نیز رویکردی عمده‌تا اقتصادی داشته و دارد و خوب می‌دانیم در این میان، هرچاکه مردم و بخش خصوصی مبتنی بر سرمایه مردم، پای کار آمده‌اند، توفیقات بزرگی حاصل شده است. مشاور رهبر معظم انقلاب اسلامی با اشاره به فرصت‌های نوین بین‌المللی گفت: در شرایط فعلی، اتحادیه‌های بزرگ اقتصادی مانند اوراسیا، شانگهای و بریکس، بیش از دولت‌ها و وزارتخانه‌ها، مشتاق همگرایی و استقبال از مجموعه‌های کارفرمایی و بخش خصوصی ایران هستند. برونداد اصلی توسعه ایران، صادرات به‌شمار می‌رود و به‌ویژه صادرات فنی و مهندسی از اولویت بالایی برخوردار است.

آغاز عرضه ارز صادرات زنجیره فلزی در تالار دوم

عرضه ارز صادراتی زنجیره فلزی کشور در تالار دوم با توافق وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی از هفته جاری عملیاتی می‌شود و هدف اصلی آن افزایش شفافیت، رونق صادرات و بازگشت ارز حاصل از صادرات فلزات عنوان شده است. محمدمسعود سمیعی نژاد، رئیس هیأت عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) اعلام کرد: با توجه به جلسات متعدد برگزار شده با همکاران بانک مرکزی و در راستای افزایش رقابت‌پذیری زنجیره فلزی کشور نقاهمی صورت گرفت که بخشی از ارز حاصل از صادرات زنجیره فلزی به تالار دوم بانک مرکزی منتقل شود. سمیعی نژاد تصریح کرد: به سبب آن‌که وزارت صمت به دنبال ایجاد ارزش افزوده در داخل کشور و افزایش جذابیت صادرات در انتهای زنجیره است، درصد انتقال ارز به تالار دوم با توجه به ارزش افزوده ایجاد ی، افزایش می‌یابد به‌طوری‌که محصولات با ارزش افزوده بالاتر، دارای مشوق‌های بیشتر به‌منظور صادرات هستند.

واگذاری عملیات توزیع نهاده به شرکت پشتیبانی امور دام

معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد واردکنندگان نهاده‌های دامی مکلف هستند نهاده‌های وارداتی خود را در قالب قراردادی با شرکت پشتیبانی امور دام به این شرکت تحویل دهند و پس از طی شدن روند انتقال مالکیت، در صورت تمایل می‌توانند حمل محموله‌ها را به مقاصد اعلامی شرکت پشتیبانی انجام دهند. در اطلاعیه معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی آمده است که شرکت پشتیبانی امور دام کشور موظف است بلافاصله پس از انتقال مالکیت کالا، ۹۰ درصد مبلغ ریالی کالا را به واردکننده پرداخت کرده و ۱۰ درصد باقیمانده را پس از حمل صدر درصد کالا و تحویل کامل محموله تسویه کند. این اطلاعیه می‌افزاید: واردکنندگانی که نهاده‌های دامی را از طریق بنادر شمالی کشور وارد می‌کنند، تا ۱۵ آذر ماه ۱۴۰۴ می‌توانند کالاهای خود را به‌صورت نقدی در سامانه بازارگاه عرضه کنند. به گفته پریوز جعفری، مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام، این شرکت با نظارت دقیق و استفاده از سامانه‌های هوشمند، تلاش خواهد کرد تا بین نهاده‌ها به‌صورت عادلانه و در زمان مناسب در اختیار دامداران قرار گیرد و به این ترتیب، جلوی فعالیت دلالان و سوءاستفاده‌های احتمالی گرفته می‌شود. جعفری با اشاره به این‌که این اقدام موجب ثبات قیمت در بازار خواهد شد، خاطرنشان کرد: همچنین شائبه‌هایی که در زمینه فروش نهاده‌ها بالاتر از قیمت مصوب وجود داشت از بین خواهد رفت، زیرا فقط یک محل برای فروش نهاده‌ها هست و آن هم شرکت پشتیبانی امور دام خواهد بود و ما نیز نهاده‌ها را با قیمت مصوب خواهیم فروخت. مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام تأکید کرد: من این اطمینان را به تامین‌کنندگان می‌دهم، کسانی که کالای خود را سریع‌تر به شرکت پشتیبانی امور دام تحویل دهند، به ترتیب اولویت تحویل، برای دریافت ارز ترجیحی معرفی خواهند شد.